POPE INNOCENT VIII.

BULL OF CANONIZATION

OF

DUKE LEOPOLD OF AUSTRIA.

[VIENNA 1485]

Bulla Canonisationis Sancti Leopoldi

Vienna, Stephen Koblinger?, After 6 January, 1484/5

Printed with gothic types, in quarto form, 37 lines to a page. It has 4 leaves; the size of a leaf is 223 × 165 mm., while the text measures 143 × 80 mm. Edges untrimmed.
B.M.C., Part III, p. 809.

WITH this Bull, Pope Innocent VIII, having heard the petition of Johannes Franciscus de Pavinis, pronounced Leopold IV, Duke of Austria, a saint of the Church — this being the only canonization performed by the Pope during his reign of eight years. The Bull rehearses briefly Leopold's life history and the miracles performed through his help. It particularly emphasizes how Leopold favored priests and was so devoted to the popes that Innocent II had called him "peculiaris Sancti Petri filius." The 15th of November was designed for the celebration of his feast.

It was natural that the Bull was printed in Vienna, as one of the none too numerous works produced there in the fifteenth century. The printer was, in all probability, Stephen Koblinger, who started work a few years before at Vicenza in Italy. There are two varieties of the booklet. The Library's copy contains "nostri" in the last line, and has no signature A on 1a.

Bought in April 1937.

I. POPE INNOCENT VIII (*died* 1492).

Bulla canonisationis Sancti Leopoldi Marchionis.

GOTHIC LETTER, 34 *lines to a full page. With a rude initial at beginning.*

[Vienna, Printer of the 1482 Vocabolista (Stephan Koblinger?), after 6th January, 1485.]

4 *leaves.* Small 4to. *Preserved in lettered buckram portfolio.*

(SEE ILLUSTRATION OVERLEAF.)

Not in Hain. Copinger 3267. British Museum Cat. Incun., Vol. III, p. 809. Proctor 9471. Hawkins, *Catalogue of Books by the First Printers*, No. 506 (this copy has a signature, A, on 1*a*). Langer, *Bibliographie der Österreichischen Drucke*, No. 9b.

" The Bull narrates how Duke Leopold of Austria greatly favoured priests and men of religion, and was so devoted to the Popes that he was called by Innocent II " *peculiaris Sancti Petri filius.*" Of unstained purity in his personal life, during the strife of the Emperor Henry and his son of the same name, he kept his duchy in peace. On his death in 1136, after a rule of forty years, he was granted plenary absolution by the Pope and acclaimed as a saint by the people. On calling for his help the diseased were made whole, the lame walked, the dumb spake, the blind saw, and a man in prison, with fetters on his hands, made his escape through an impossibly small hole." (Hawkins, *Catalogue of Books by the First Printers*).

The sole canonization proclaimed by Pope Innocent VIII was that of Margrave Leopold of Austria (6 Jan., 1485).

A copy in mint condition; edges untrimmed.

Bulla Canonizationis San
cti Leopoldi Marchionis/:

Innocencius Epūs seruus seruoꝝ dei. Ad ppe/
tuā rei memoriā. Sacrosctām mrēm eccliaȝ
astitisse a dextris dei reginaȝ in vestitu de au/
rato ccūdatā varietate nō ab re p pphetaȝ tradit. Re/
gina. equidē q̈ illi regi dn̄o. per quē reges regnāt. et pn
cipes iusticiā faciūt dīspōsata sit. Unica ei⁹ colūba. luna
pfecta in eternū Arcturus per girū nocturna spacia per
enni lumie illustrās. Lucifer. qui nescit occasuȝ. Aurora
hic in crepusculo caligātis secli coruscans. et in die luci
dū in regno celoꝝ sese diffundēs. Regina q̈ illi seruiat
Cui seruire regnare ē Jlli fidē habeat Jlli se totā cōmit
tat. Regia q̈ xp̄i fidēles sub vmbra alaꝝ suaꝝ ex tēreo car
cere ad regna celoꝝ pducat. Ubere d̄ celo pleno lactet.
atq̈ iebriet. ex mltis erumnis nos eripiēs regni celestis
cuȝ xp̄o dn̄o pticipes efficiat. Jn vestitu inquit de au/
rato. Uestimētū ecclie sctāȝ fideliū vitā esse pfitemur.
Nam sicut tota ecclia vestimentū ē xp̄i rdemptoris nr̄i
Jta fidēles quoq̈ ei⁹dē ecclie vestimētū eē arbitramur.
Uestimentū scilicȝ nō hn̄s maculaȝ p pctm̄. neq̈ rugā p
duplicitatē. Sed p iusticiā mdm̄. p simplicitatē cordis
tensuȝ vestimentū Jnnocēcie q̄ hō a deo plasmatus ac
cepit male a serpēte psuasus pdidit. ad quā rcuperandā
pn̄ia ꝛ dei mīa induimur vestimētum deauratū splēdo
re sapientie aureo perlucens: Clara enīȝ est sapientia. q̄
nūq̈ marcescit. facile videtur ab hys qui eam diligunt
et inuenitur ab hys qui eam querunt. Doctrix est disci
pline dī. electrix operuȝ illius. qua nihil locupletius q̄
operatur omnia Artifex omniū que apud turbas clari
tatem et honorem apud seniores prestat vestimentum
de auratum perfectione auri. idest iusticie. qua nihil hu
mano generi vtilius Dilectione discipline ex qua custo
dia legum emanat. Legum autem custodia. ꝯsumatio

est incorruptionis. At vero incorruptio facit nos esse deo proximos. per quā beatitudo eterne vite a nobis cō/paratur. Circūdata ecclia dicit varietate grāz. administrationū. et officioz. Juxta verbū Apli. Diuisiones grāz sunt. Idez aūt spūs eas pferēs. Diuisiones administrationū sunt. idem aūt dñs. et diuisioēs opacionū sunt. idem vo deus q opatur oīa in oibus. ccūdata varietate ptātis. ordinis. status. et variaz ecclīaz decore que veluti adolescentule. hāc de qua est sermo catholicā ecclīez. quasi matrē obseruāt. nō vetuste p culpā. sz nouelle p grāz. nō senio steriles. sz ad spirituale pgrue fecūditatē. et noua sp ple pullulātes. Naz a iusto abel. Unde ecclie exordia trahim⁹. In hāc vsqz diē quot sctōs orbis terraz habuit. tot q̄si palmites ptulit. Ex qbus varij indies surculi in hac vinea nr̄a Sabaoth quā licet imeriti p̄stāte dño sortiti sum⁹ excolendam feruntur ccūdata varietate qd alia triūphātis. alia militātis ecclie spēs existat. de triūphāti ē nī spōsione repmittit. Ego ero eis quicqd ab hominibus iuste desiderari potest. Ero illis honor. gloria salus. et vita virtus. et copia. pax. et oē bonū. Militās aūt ecclia funde nō inepte assimilat. Nā sicut fūda in girū vsata lapides exeūt. qbus aduersarij feriuntur et golyas psternit. Ita ex sctā ecclia dū p varias pcellas. et tēpestates fluctuātis hui⁹ seculi. p tribulationū ccuitus rotat. Fortes viri pdeūt. qbus q̄si lapidibus iniquoz corda tūdūt. et de hoste hūani generis nequissimo a xpi tironibus triūphatur. Hāc ipāz ecclīam deus omnipotens mira quadā dispositione. et potestate fundauit. p̄cioso vnigeniti filij sui domini nostri ihesu cristi sāguie dotatam esse voluit. Multiplici spiritus sancti gratia ornauit. Apostolorum simplicitate et fide roborauit quos ignaros delegit. vt populos non tā sermo illoz. q̄ causa ad credendū adduceret. Martirum: tormentis cruciatibus. pstantia et tropheis stabiliuit. repressa

paulisp. Quinymo ꝯfusa. infidelitatis seuicia. ⁊ inimico homine sup semiante zizania. crescētem mltiplicataqꝫ he reticoꝝ prauitate. Doctoꝝ celesti doctrīa illuīauit. ⁊ de mū ꝯfessoꝝ ṽginū alioꝝqꝫ sctōꝝ in trepida ꝯfissiōe so lerti cura exēplisqꝫ ymitatōe dignissimis. adūsus sathane insidias ccūdedit. Inter aūt alia saluberrima sctitatis exēpla. Diuīa mia sidus quoddā mōo fulgere dedit btm̄ leopoldū Austrie principē. piū Marchionē cognomēto appellatū. Innncēcie. sapiēcie ⁊ iusticie. vestimētis qbus vestiri ecctiaꝫ pdiximus. decoꝝ. bonitate. māsuetudie. atqꝫ clemētia ꝯspicuū. simplicitate. ꝯtinētia. ac munificēcia pclaꝝ. Cuius integritas vite sctimonia. hūilitas. pietas. fides. adeo apud cristi fideles inualuerunt. vt vna omniū germanoꝝ voce. pro sctō hactenus celebratus fuerit. Cuius liberalitatē xpianeqꝫ rligionis cultū. Non nulla monasteria ⁊ quidē celeberrima. ab eo cū amplissimis censibus ꝯstructa Alia etiā magno sumptu illustrata. abunde testantur. Hic princeps optimus sacerdotes ⁊ viros religiosos admodū coluit. Sūmosqꝫ pontifices. tanta veneracione psecutus fuit. vt ab Innocencio scdo. romano pontifice. pdecessore nostro Peculiaris Sancti petri filius appellaretur. ⁊ apostolica ꝯmēdatione. atqꝫ ea plenariamꝙ wlgo dicunt absolucione dignus. ab eodē Innocēcio etiā mortuus iudicatus fuerit. Hic vir dei. in summis opibus educatus. In magna peccandi licencia ꝯstitutus. coniugalibus curis Implicitus principatus regimine impeditus sedulo tamen pietatis et misericordie munera subibat lassos roborans. vacillantes confirmans. appressos subleuans. inopes fouens. inter curas domus. inter coniugales anxietates. inter affectus pignorum. inter multiplices principatus solicitudines. inter studia tot laborum. Inmaculatum sese ab hoc seculo custodiuit. et temporalia tractando eterna disposuit Quadraginta annis prin-

cipatum austrie regens. et qd maius est illis pcipue tem
poribus. quibus ppter heinricorum patris. et filij mutu
as ɔcertationes. et postea ppter heinrici q̄rti cū lota
rio acerrimas ɔtentiōes. in germania bellis incendijs
et agrorum vastationibus. tumultuatum est summa cum
iusticia. ɔuilitate. et trāquillitate cūcta administrauit.
et alijs cede et sāguine madentibus. creditā sibi austrie
puinciam In diucina pace continuit. quibus ex meritis
eterne retributionis. et pacis pmia. a deo optio max
imoq;. qui centuplicato fenore merita hominum pēsat.
est consecutus. Pretendāt nūc huius seculi amatores ad
peccata excusanda. ɔiugales. familiares. Ciuiles. aut re
galis. soly molestias. seculi illecebras. et tēptaciones.
leopoldi exemplo diuina puidētia eos circūscripsit. ex
cusatiōes omēs circūuenit. aditum humane tergiuersa
tōis ɔclusit. et quasi araneorum telas comenta. hūane fra
gilitatis disrupit a deo creati et redempti deum debi
tis honoribus non colimus et qd dolentes ex intimis re
ferimus. Illum non tātū negligimus. sed blasphemā⁹
sepe numero. Adhibita sunt precepta diuine et humane
legis. pceptis obtempare tergiuersamur. Addita sunt
celestis premia glorie. Indicta penarum diuersa gene
ra. Censura correctionis inuenta. ab illis faciē quasi re
belles auertimus. sanctorum varia exempla ante oculos
nostros proposita. Ipsa quoq; imitari cōtumaciter re
cusamus inbecillitatem nostram seculi solicitudines.
cum de salute nostra agitur causamur. leopoldi nobilis
principis coniugati. ac multorum filiorum ac subdito
rum cura irretiti. clarissimo exemplo admonemur. vt
omni excusatione semota per hec tem poralia ita caute
ambulemus. Ita sancte nos exerceamus. vt eterna nō
ammittamus. Allecti spe momentanee huius psperi
tatis ppetuitate glorie celestis non fraudemur. Sed mū
di molestias illecebras. aut dignitates contemnendo.

ad celestem patriam totis viribus contendamus. Hu/
ius beati leopoldi sanctimoniam deus omnipotens in
numerabilibus miraculis ad eius inuocacionem editis
cōprobauit. miraculis profecto. que tum in facti substācia.
tum in eo qđ factum fuit. tum in modo faciendi. et or/
dine. vim. et potestatem. tocius nature excesserunt.
Quis enim non miretur. cum audiat per dei eterni miseri
cordiam. Implorato leopoldi auxilio. paraliticos. Ar
theticos. febricitantem. podogra laborātem. pristine
valitudini Illico restitutos. Quis non magnalia dei.
In hoc sancto agnoscat. Cum videat intercessionibus
eius Claudos recte ambulasse. apostematibus mortife/
ris Infectos liberatos. In carceribus constitutum. pe/
dicis manicisq; vinctū per foramen vnde hominis impossi
bilis exitus erat eductum euasisse. In varys vite peri/
culis positos. illesos seruatos esse. Quis non tota men
te obstupescat. et deo optimo maximoq; preconia ma/
nifesta dicat. cum liquido deprehendat. meritis ac pre/
cibus huius sancti viri mortuos suscitatos. Mutos lo
quendi facultatem adeptos. Cecos illuminatos. Sur/
dis auditū restitutū eē. Maxia sunt hec sctītatis ꝛ diuie
approbatōis signa. hūanā expectāōēcez ac spē excedētia. ꝛ
tñ clarissimis documētis cōprobata sunt. Quiymo. Ab
anno xp̄i. Millesimo cētesimo et trigesio sexto. quo
leopoldus vita functus. ex terris ad celestē ihrlm trā
siuit. in nrā vsq; tempora. et presentez diem. magis ac
magis māifestata. mira de illo ex mētib⁹ hoīm. In
austria pcipue. ꝛ p omēz danuby ripam. deuocio celit⁹
īfūdit. Incredibile dictū q̄nta cū venacōe corp⁹ e⁹. qđ
I mōastēio btē sp vgis ꝛ mris dī marie. abeo ꝯdito in
loco qđ nouū Claustriburgū appellat patauien dioces.
sepultū ē. a xp̄ifidelib⁹ visitet. qb⁹ vod celebret pia e⁹
meōria. meōratu difficile eēt quot ꝛ q̄ntis tabell. ꝛ ima
gib⁹ illi dicatis exornet q̄nta lūiariorꝫ copia plusret

Procūbit supplex añ tumulū languēciū. ꝛ roganciū turba. Opem leopoldi implorās. Nec expectacōn irritata discedit. Huius veneracōn ꝛ ꝑ mltoꝝ pploꝝ salute. Rudolfꝰ austrie dux ipulſꝰ ē. Ut Innocēcio sexto huic ſctē ſedi ea tempestate pſidēti supplicarꝫ. q̄ tūs Leopoldum ſctōꝝ cathalago aſcribere dignaret. Qui re ꝑ ſpecta. quā ſapiētiſſime. de vita ꝛ miraclis ac fama eiuldē leopoldi ex more institutoq; maioꝝ. cū ɔſilio ſacri senatus. inqſicōnem tūc Archiepo pragen̄. et alys collegis ɔlegauit. Ueꝝ cū ea de re agi ceptuꝫ eſſet. morte Innocency ſurgentibusq; belloꝝ Inter auſtrales et panonios diuerſis turbinibus. in menſisq; pcellis In eccleſia dei exortis. vſq; ad tempora pauli ſcdi ꝑdeceſſoris nr̄i inquiſicio intermiſſa eſt. Cariſſimo autē in cristo filio friderico Romanoꝝ imperatore Augusto prelatis et principibus germanie. aput eundem paulum multis ꝑcibus tam ſancti viri canonizacionem. abſolui petentibꝰ Tribus ſancte Romane eccleſie Cardinalibus. de fratꝝ ſuorum conſilio. demandatum eſt A pontifice prefato vt ſolemnem inquiſicionem. ea in re adhiberent et proceſſus conſuetos. Tum per ſe. Tum per ſubdelegatos facerent. qđ magna ex parte confectum erat. cum euocato ad dominum paulo. Sancte memorie. Sixtus quartus. predeceſſor noſter in hac ſancta ſede. diuina prouidentia conſtitutus eſt. Iterandas ergo preces et vehemencius agendum apud Sixtum. Imperator prelati Ac principes predicti duxerunt. Ut tam ſanctum opus Canonizacionis cepte. perficeret. Is vt cerciori fide que de miraculis et vita leopoldi afferebantur. ꝑciperet. Uenerabili fratri noſtro. Marco Epō preneſtiñ. tunc tituli ſancti Marci preſbitero Cardinali ꝛ in germania legato. vt ꝑ miſſa pcunctaret iniūxit Qui locupletiſſimā đ illꝰ oībꝰ r̄laciōeꝫ. ꝑpublica acta. ꝛ legittimos ꝑceſſꝰ. eidē attulit. de hīc ꝑceſſibꝰ ꝛ actꝫ publicis

magna cū diligētia p venerabiles. R. episcopū portueñ 7 M. predictum preñestiñ illo tempore Episcopū assūptum. Ac f. Sancti Ewstachy Dyaconum Cardinalem. Cōmissarios discussis pbata prio relatiōe eidē Sixto facta. p⁹modū in sacrosenatu referēte pdcto venerabili frē R. Epo portueñ. dilucide re examiata. 7 ex illoꝝ snīs. Canonizatōe cōclusa. Sicut dño placuit. Sixto vita fūcto. Nobis q eidē in onere 7 honore p diuīaꝫ misꝫ licet indigni successim⁹. reseruatū ē. vt supmā manū tāsctē approbatiōi apponerem⁹. Cōsilio Itaqꝫ hito. rursus venerabiliū fratꝝ nīoꝝ sctē romāe eccřie Cardinaliū publica cōciōn oia put ex ordine gesta erāt. leopoldiqꝫ vitā. miracla. 7 reliq̄ merita. paduocatū Cōsistoriale pponi curauimus. Demū vocatis oibus. q in Romana curia degūt platis. in frequēti eoꝝ cōsessu asistētib⁹ nobis eisdeꝫ Venerabilib⁹ frib⁹ nrīs sctē Romāe eccřie. Cardialib⁹ Singloꝝ vota plateꝝ strutati fuim⁹. Quib⁹ spūs scti gra coopāte. maib⁹ pedibusqꝫ vt aiūt in eā snīaꝫ cōuenietibus. Qd leopoldo merito sctūs a nobis Canonizādus essꝫ. huc in locū 7 publicū suggestū hac ipa die cōscēdere dcreuim⁹. vt opitulāte dño votis pcibusqꝫ fidelium adiuuātibus Jōm leopoldū sctm̄ diffinere⁹ 7 p scto venerari debere ab vniusis 7 singlis xpīanis mādaremus Sicqꝫ hodie sermōe p nos hito. re dina pacta 7 reliquis solēnitatibus adhibitis ad hāc sctissimā Canonizaciōm pcedēdū duximus. Cū aūt verbo sapiētie dñs affirmet homini qui eum laudauerit. et dilexerit deum qui fecit illum quod in medio populi sui exaltabitur. In plenitudine sctā admirabitur. In multitudine electorum habebit laudem. et inter benedictos benedicetur. Miruꝫqꝫ in modum leopoldus in medio populoꝛuꝫ exaltatus sit plenitudine celestis gracie. admirabilis refulgeat.

Restat vt nostra approbatiōe inter electos. et sanctos dei laudet. Int̄ bñdctōs bñdicat. q illi abūde impartiemur

Sienim inter sanctos ecclie adnumerandum. p sancto venerandū. atq publicis et solemnibus supplicationibus votisq missaꝝ celebrationibus alysue diuinis officys: Inuocandum aplica auctoritate iudicauerimus: Ad laudez igitur eterni dei. Indiuidue trinitatis pris et fily et spiritus sancti. Ad fidei katholice robur et ornamentuz. Ad religionis cristiane cultum augenduz. Auctoritate dñi nostri ihesu cristi Ac beatorum Petri ꝛ pauli apostoloꝝ Et nostra de venerabiliū fratrū nostroꝝ consilio statuimus. diffinimus. et pnunctiamus. Sanctum leopoldum austrie Marchionez. sctoꝝ Catalago ascribendū. et publica veneratione p scto obseruādū. Sicut ꝛ nos illum inpñtiaꝝ manifesta voce. sctoꝝ Catalago annectimus Ac minoꝝ ꝯfessoꝝ numero adiūgimus. publice sctm̄ diffinimus. pfitemnr. et veneramur. Statuētes festū eiusdē. die decimoseptio kalenđ Decembris debere celebrari. ꝛ ipo festo eius sepulchꝝ. qđ in pdicto monasterio existit visitantibus. ꝛ pmanutentiōe dicti monastery manus porrigentibus adiutrices. Septem annos et totidez. Quadragenas indulgēcie. In forma ecclesie misericorditer ppetuis temporibus ꝯcedimus. Nulli ergo omino hominū liceat hanc paginaz nr̄i statuti. diffinicionis. pnūctiatiōis. annexionis. adiūctionis. pfessionis. venerationis. et ꝯcessionis. infringere. vel ei ausu temerario ꝯtraire. Siquis aūt hoc attemptare presumpserit. indignationē omnipotentis dei. ac beatoꝝ petri ꝛ pauli apostolorum eius se noнerit incursuꝝ. Datū. Rome. Apud sanctum petꝝ Anno incarnationis dominice. Millesimo quadringētesimo octuagesimoqnarto. Octauo Idus January pōtificatus nostri. Anno primo: